

yp
 Vod berača, kaj je na unem svejt' vidu.
 (Zapisal v Borovnici pri Vihniku Franc Kramar.)

Jienkat je jien berač po jien' vas' zvečer jersperge prös'u, pa jih nêj
 nekîer dobiv. Gre se v farus' jên se tam prös' rajnsk. Kaplan
 pa fajmaster se pa zadîreta: „Se vobienga najsmo jerspergval'
 pa tud' tribe na lmo! - kê med kmete pejd'!“ - Ta gre pa pride
 do britafa pa gre nôt'. Tam pa zarpîje: „Lub' moj' mrtvi,
 jêmejte me cez noč, k' me nêcîja jmet' ta živ'!“ - Zdej se pa
 pred nim kâr jien grob vodprè, jên ta gre pa kâr nôt'. Ta mör-
 tvi mu pa prav': „Flê bo prnesu vob jenajsteh jîeden jien koš
 senâ jên bo djar: Duh, si domâ? Ti pa rîc': Je sov, pa bo se
 pršov! Pîöl bo pa prnesu jien koš zêmle jên bo spet vprašov:
 Duh, si domâ? Ti pa spet rîc': Je sov, pa bo se pršov! Pîöl
 bo pa prnesu pa se jîena mošna dnarjev jên bo spet glich tak'
 vprašov: Duh, si domâ? Ti pa spet glich tak' vodgovor' kê pret: Je
 sov, pa bo se pršov!“ - K' je ura jenajst vodbila, prnese rîes jîeden
 jien koš senâ jên vpraša: „Duh, si domâ?“ Ta m' vodgovori: „Je sov, pa
 bo se pršov!“ Pîöl spet prnese jien koš zêmle jên spet vpraša: „Duh,
 si domâ?“ Ta m' spet vodgovori: „Je sov, pa bo se pršov!“ Un spet prnese
 jîeno mošno dnarjev jên spet glich tak' vpraša: „Duh, si domâ?“
 Ta m' spet glich tak' vodgovori kê pret: „Je sov, pa bo se pršov!“
 Zdej je ura povernî vdarla, tist' mrtvi pa zgine k' b' trienu.

Zdej se pa spet un ta mrtvi voglas' pa prav' tejmu berač: „Al'
 cês kêj videt?“ Ta prav': „Cem!“ Zdej gresta jên prideta

do jiène žage k' je kar na suhem rëzala, nej bla nič vode. Vokol
te žage so pa jièn m'òški ljudjè letal, k' se jòm je na vobräs' jòn
povs'òd poznal' k'òl'k' strašni t'òp'è, k' m'òrjo tiste smreke k' so
blè vokol' zložene na suhem rezat (žagat). Berač zdej vpraša: „Kaj
pa tu pomèn'?" Tà m'òvi prav: „Tu 'ma vse sojo r'èč v s'èb'!"

Zdej gresta naprej pa vidta dvè dekli k' stì jìmel' do komor-
ca rokave zavikane, jòn stì vsaka po s'òjòm škaf' mešàle.

Berač prav: „Kaj pa tu pomèn'?" Tà m'òvi prav: „Tu 'ma vse sojo r'èč
v s'èb'!" Gresta spet naprej jòn prideta do ìne velike smrdlive

luže v kter' so se fantje pa m'òrè valcal'. Berač spet prav: „Kaj
pa tu pomèn'?" Tà m'òvi spet prav: „Tu 'ma vse sojo r'èč v s'èb'!"

Zdej gresta spet naprej jòn prideta do 'nga travn'òka, na
kteròm sta se dva k'òr'la trkala. Berač spet prav: „Kaj pa tu po-
mèn'?" Tà m'òvi prav' spet: „Tu 'ma vse sojo r'èč v s'èb'!"

Zdej gre-
sta spet naprej, gresta, pa prideta do ìne velike v'òde. V' tist' v'òd'
je pa rasla velika jagnica (d'òv'ù) jòn na tem dreves' so se-
dèl' pa lepi majhni tički, k' so prav lepú pel' jòn žvrgolèl'. Be-
rač je šor pa je tisto jagnico potresu, jòn tist' tički so vsi n'òt
v tisto vodo pal'. Tà m'òvi m'ì pa prav: „Greč'òn si ti jòn jest,

k' si to jagnico potresu! Tist' tički k' so v vodo pal' so bli t'òk
votr'èc' k' so brez svetga krsta omrli, jòn zdej k' so pa v vodo
pal' so pa vsi krš'èn' jòn xveličan'!" Zdej gresta spet nazaj, jòn pri-
deta spet do tistga travn'òka k' sta se tiste dva k'òr'la g'òr' tr-

kala. Tà m'òvi prav: „V'is, t'è dva k'òr'la sva m'òdva jest pa maj
s'òsed, k' sva se na unòm svejt' grdú gledala jòn sovražila, zdej se
pa tukej matraja jòn pakuro delava!" Gresta naprej, jòn prideta

do tiste v'èlke smrdlive luže k' so se fantje pa m'òrè po nì valcal'.
Tà m'òvi prav: „V'is, t'ú sa pa pijanci, k' so tam na unòm svejt' padal'
po lužah, zdej se pa s'è tukej matrajo jòn pakuro delajo!" Gresta

spet naprej, jën prideta do tisteh dveh dêkel k' sti jimela
rokave do komovca zavikane jën sti pa škafek (prečijo jïed)
mesale. Ta mtrvi zdej prav': "Viš, tu sti pa dvej dêkli k' sti
služile na unni svejt' per jïen tak gospodin, de je tist' kâr
b' jimela beračëm dat' rajs' v pomink dala pa tøk le deklah
verčët! Zdej ti dêkli sti pa tista jïed k' je bla provraprën bera-
čëm namienena mesale jën prečëm nosile, jën zdej se mrti pa
tukej mtrrat' jën pokuro dëlat!" Gresta spet naprej jën pri-
deta do tiste vage k' je na suhem řezala jën k' je blu trïlk'
m'öškëh trëpinov nïet. Ta mtrvi prav': "Viš, tu so pa g'ördni
tatjë, k' so pa gordëh smreke pa hoje kral', zdej jih m'örjo
pa tukej na suhem řezat al' řagat jën velika pokura delat!"
Zdej prideta nazaj do mrlcovga grôba in berač zdej vpraša
mrlca: "Kdu je biv pa un k' je pnesu jïen kos senä jën je
vprašov: Duh, si doma?" Ta mtrvi prav': "Tist' je biv muj s'ö-
sed, k' sva jimëla na unni svejt' vköp snočët, jën m' je un
večkat vodkusu vod m'öjga, jën zdej pa nazaj nös." Un trpi k'
nazaj nös, jest trpim pa k' se nisem prec' pognöv!" Berač spet vpra-
ša: "Kdu je biv pa un k' je pnesu jïen kos zemle?" Ta mtrvi prav':
"Tu je biv spet muj s'ösed, k' sva jimëla vköp nive, pa m' je
večkat mojo zemlo vodurav, zdej pa nazaj nös." Un trpi k' na-
zaj nös, jest trpim pa k' se nisem prec' pognöv!" Berač ga še
vpraša: "Kdu je biv pa tist' k' je pnesu jïena mošna dnarjev?"
Ta mtrvi prav': "Tu je biv spet glich tak' muj s'ösed, k' sem
mi posoda jïeno mošna dnarjev, jën tã je pa čist' vtaju de
m' jih nisem. Nö zdej vön tist' dnar pa nazaj nös. Kto b' ga
jest tačes tožu, pa b' jest zdej tukej nöö na trpü! Zdej pa
un trpi k' nazaj nös, jest pa trpim k' ga pa tožu nejsom!"

Zdej se lóčta, jón mrlóč se spet nazaj v grob vleže, jón
za beračem se pa kár grob zapre, pa se je spet znajdu na
tóm svejt'. Berač je misla de je biv anè tri dni v grob,
pa je biv celoh tristu lejt! Pet je bla tam jìèna maj-
hna vas, xdej je biv pa ie pro v jìèn vièlók mèst, - jón sám
neznan' zldé so ga srečval'. Berač gre xdej naparù v
cerku, k' je bla pa se glih tam, sám dost' vèč' jón leps'.
Per tej cerki sta bla pa xdej kaplan jón fajmašter takú
fabôžna, de so jìèn' mislil' de sta angela v človešk'
podôb'. Berač gre xdej h kaplan' h spovd' jón se naparù
spovè grehov. Pról k' se je grehov spovèdor, je pa vse natank'
povèdor kej de je biv, jón kaj je vse vidu k' sta s tistóm
ta mtróm po unóm svet' sponeirala, jón tak' naprej. -
Zdej so tejga berača se vobhajal', jón k' sta končala se je
ta berač pa kár v prah zgrada, jón jìèn ber golôbčók je
g'or spred voltarja xlietu. Kaplan se zavpije za jnim: „Prós'
se zame Boga!“ Golôbčók pa prav: „V kratkém casjt' bós'
tud' ti za mano pršor!“ Kaplan xdej rës hmal' xboli,
jón k' ga je fajmašter spovèdor jón vobhajov vnoje, pa tud'
jìèn ber golôbčók vod nìega g'or' xleti. Fajmašter se zav-
pije za jnim: „Prós' se zame tam Boga!“ Golôbčók pa prav:
„V kratkém casjt' bós' tud' ti za mano pršor!“ Fajmašter
tud' hmal' xboli, jón k' je vmerù, je tud' glih tak' jìèn ber
golôbčók xlietu g'or' vod nìega.

(Povedal 9. julija 1910. 79-letni Janez Korencan, Radeckijev
veteran.)